

- Seminario Tecnología y Posthumanidad*, 2002, 1–5 <http://ddd.uab.cat/record/113501> (accessed September 28, 2015).
- MCCAULEY, Lee. “AI Armageddon and the Three Laws of Robotics.” *Ethics and Information Technology* 9, no. 2 (August 23, 2007): 153–64, doi:10.1007/s10676-007-9138-2.
- Science Fiction and Philosophy: From Time Travel to Superintelligence*, edited by Susan Schneider. Chichester: Wiley-Blackwell, 2009.
- SHORT, Sue. “The Measure of a Man? Asimov’s Bicentennial Man, Star Trek’s Data, and Being Human.” *Extrapolation* 44, no. 2 (2003): 209–23.
- SMITH, Cedric M. “Origin and Uses of Primum Non Nocere—Above All, Do No Harm!” *Journal of Clinical Pharmacology* 45, no. 4 (2005): 371–77.
- VAART, Elske, and Charlotte K. HEMELRIJK. “‘Theory of Mind’ in Animals: Ways to Make Progress.” *Synthese: An International Journal for Epistemology, Methodology and Philosophy of Science* 191, no. 3 (February 1, 2014): 335–54.
- ZUNT, Dominik. “Who Did Actually Invent the Word ‘Robot’ and What Does It Mean?” July 27, 2013, <http://web.archive.org/web/20130727132806/http://capek.misto.cz/english/robot.html> (accessed October 4, 2015). Czech text at <http://blog.abchistory.cz/cl97-karel-capek-o-slove-robot.htm> (accessed October 4, 2015).

ROBOTY, NIEWOLNICZY I PARADOKS LUDZKIEJ KONDYCJI W OPOWIEŚCIACH O ROBOTACH IZAACA ASIMOVA

Streszczenie

Robotników i roboty łączy ze sobą intencja do posłuszeństwa rozkazom, która jest powodem mojej propozycji analizy kilku opowieści o robotach autorstwa Isaaca Asimova. Realizowanie programu w trakcie wykrywania i rozwiązywania problemów oraz wypełniania zadanych instrukcji – to wszystko czyni robota doskonałym niewolnikiem. Trzy Prawa Robotyki Asimova stanowią formalny warunek możliwości pracy w społeczeństwie utrzymującym roboty, tak samo jak niewolnicze prawa w koloniach brytyjskich Ameryki miały zapewnić utrzymanie efektywności niewolnictwa poprzez zamknięcie niewolników w miejscach ich pracy. Poprzez ustanowienie struktury rozkazu potrzebnej w utrzymywaniu i demontowaniu pracującego systemu androidy Asimova objawiają niemożliwość obydwu – robotów i niewolników. Trzy Prawa i ich konsekwencja, czyli gwarancja ochrony, rozkazu i operacji, prawdopodobnie nie mogą działać wobec podmiotów będących oddzielnie panami lub niewolnikami. Te Prawa są paradoksalnym zestawieniem w konsekwencji czego niewolnictwo staje się niemożliwe z punktu widzenia logiki.

Słowa kluczowe: Isaac Asimov; robotyka; samoświadomość; wolność.

ROBOTS, SLAVES, AND THE PARADOX OF THE HUMAN CONDITION IN ISAAC ASIMOV'S ROBOT STORIES

S u m m a r y

Slaves and robots have in common that they are intended to obey orders. Therefore I suggest taking a close look at some of Isaac Asimov's robot stories. Executing a program while detecting and overcoming problems and acting towards fulfillment of given instructions—all this makes a robot a perfect slave. In the same way as slave laws in the British Colonies in America were